

2021-02-15

Dnr: KS 2021/11

Handläggare
Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare
Kommunstyrelsen

Förslag till anvisningar budget 2022, Ekonomisk plan 2023-2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom upprättat förslag till Anvisningar budget 2022, Ekonomisk plan 2023-2024.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomikontoret har, enligt uppdrag av kommunstyrelsens ordförande, upprättat anvisningar och planeringsramar för budget 2022 och ekonomisk plan 2023-2024.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens budgetberedning.

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Bilagor

Anvisningar: Budget 2022, Ekonomisk plan 2023-2024, Förslag till kommunstyrelsen 2021-02-24

Sändlista

Samtliga nämnder

Anvisningar: Budget 2022 Ekonomisk plan 2023-2024

Förslag till Kommunstyrelsen 2021-02-24

ANVISNINGAR FÖR BUDGET 2022 EKONOMISK PLAN 2023-2024

Ekonomistaben har, enligt uppdrag, upprättat anvisningar och planeringsramar för budget 2022 och ekonomisk plan för 2023-2024. Kommunstyrelsen ställer sig bakom upprättat förslag.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sidnr
1. SAMHÄLLSEKONOMISK BAKGRUND	3
1.1 Svensk ekonomi i riktning mot lågkonjunktur	3
1.2 Kommunernas ekonomi	3
1.3 Styrande för kommunerna	4
2. BEFOLKNING	6
3. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR 2022	7
3.1 Inriktningsmål för ekonomin	7
3.2 Vänersborgs kommuns inriktningsmål 2021-2023	7
3.3 Anvisningar till förväntade resultat	8
3.4 Krav på god ekonomisk hushållning – ekonomisk balans	8
3.5 Bokslut 2020 och budget 2021	9
3.6 Hantering av kommunens pensionsåtagande	9
3.7 Ekonomiska förutsättningar inför budget 2022-2024	9
3.8 Nämndernas nettobudgetramar inför 2022	10
3.9 Investeringsbudget 2022-2024	12
3.10 Direktiv	14
3.11 Resultatkalkyl 2022-2024	14
4. ÖVRIGA ANVISNINGAR	16
4.1 Driftbudget	16
4.2 Inlämning av mål- och resursplan	16
4.3 Investerings- och exploateringsplan	17
4.4 MBL i samband med budgetarbetet	18
5. TIDSPLAN FÖR DET FORTSATTA BUDGETARBETET	19
BILAGOR	
Bilaga 1. Budgetramar per nämnd	
Bilaga 2. Anslagsbindningsnivåer	
Bilaga 3. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Mål- och resursplan 2021-2023	

1. SAMHÄLLSEKONOMISK BAKGRUND

Här presenteras en lägesrapport om hur ekonomin ser ut idag, men också en bedömning om hur det kan tänkas se ut de närmaste åren. Det grundar sig på SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognoser i ekonomirapporten och cirkulär från december 2020. Då den ekonomiska utvecklingen bedöms efter hur coronapandemin hanteras, får restriktioner effekt, hur fort går vaccineringen, är prognoser och scenarier om ekonomin väldigt osäkra.

1.1 Samhällsekonomi

SKR skriver i sin rapport från december 2020 att det rådande svaga konjunkturläget i Sverige kommer att stärkas under 2021. Den fortsatta återhämtningen kommer dock dämpas om smittspridningen ökar och av de åtföljande restriktionerna. Detta medför ett tillfälligt bakslag i återhämtningen, och en svag inledning av 2021. Att vaccinering mot covid-19 är på väg att inledas i Sverige, liksom globalt, stärker samtidigt konjunkturutsikterna för den andra halvan av året, och än mer utsikterna för 2022. Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin. Ett normalt konjunkturläge nås inte förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. Detta syns som några år av BNP-tillväxt klart högre än den trendmässiga (2022–2023). Detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget. Sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja. Andelen arbetslösa antas ligga omkring 9 % de kommande två åren.

Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin, procentuell förändring

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP	1,4	-3,3	2,5	3,3	2,7	2,0
Arbetade timmar	-0,3	-4,1	0,7	2,2	2,1	0,7
Arbetslöshet	6,8	8,5	9,2	8,8	8,0	7,5
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,6	2,1	2,5	2,2	2,3	2,4
Konsumentpris, KPI	1,8	0,5	0,9	1,5	1,9	2,3
Skatteunderlag *	2,9	2,3	2,8	4,0	3,7	3,1

* justerat för regelförändringar Källa: SKR

Vaccinationerna pågår världen över, men endast 2,5 % av befolkningen i EU har i början av februari fått första vaccindosen mot covid-19. I Sverige finns kapaciteten men minskade leveranser gör att tidsramarna förskjuts. Folkhälsomyndigheten varnar dessutom för en tredje smittvåg.

Sedan februari 2020 har pandemin överskuggat allt annat och skiftat fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många tidigare talade om. Exempelvis Brexit, där det ännu i dag inte går att utesluta betydande negativa effekter för den europeiska ekonomin, spänningarna mellan USA och Kina, och i viss grad mellan USA och Europa med ett tydlig fokus på handelsförutsättningarna. På lite längre sikt finns risken att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt – så länge avtalsfrågor inte lösts och geopolitiska tvister består.

1.2 Kommunernas ekonomi

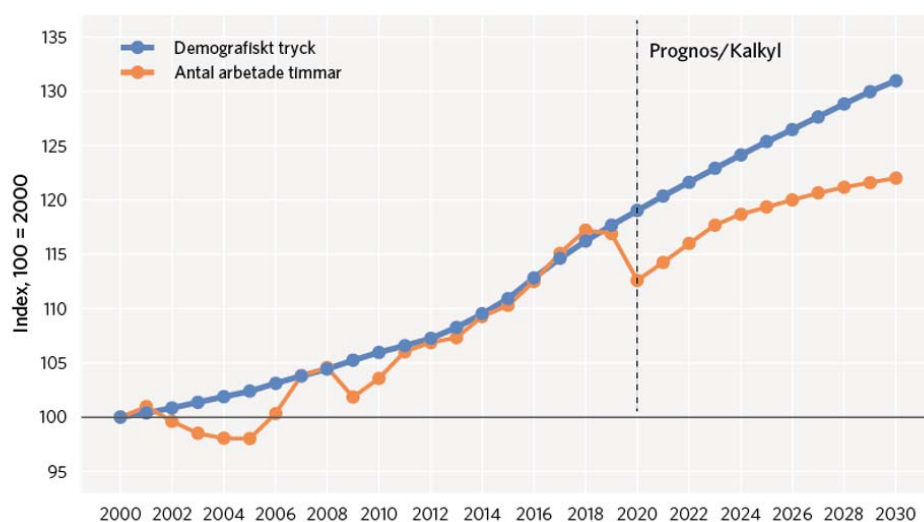
Pandemin medför stora omställningar av kommunens verksamheter, intäkterna minskar, och skatteunderlaget räddas av statliga åtgärder. Statsbidragen är rekordstora. För kommunsektorn innebar det ett rekordresultat 2020. Även de kommande två åren ser förhållandevis bra ut. Men både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra. Dilemmat för kommunerna består nu i att

hålla tillbaka förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. Effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin i budgetens sista planår, där det fortfarande blir ett negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med befolkningen.

1.2.1 Det demografiska trycket fortsätter

Den demografiska utmaningen beror något förenklat på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Även om befolkningsprognoserna reviderats ned till följd av bland annat pandemin väntas de demografiska behoven öka snabbare än sysselsättningen. Sammantaget ökar behovet av de resurser som krävs för att upprätthålla välfärden på dagens nivå snabbare än skatteintäkterna. Kraven på kvalitet och välfärd kommer inte att minska. Det kommer att ställa krav på effektiviseringar och besparingsplaner.

Diagram: Utveckling av sysselsättning (timmar) och demografiskt tryck Källa: SKR

1.2.2 Volymförändringar av kostnader inom kommunal verksamhet

Riksdagens budget 2021 innehåller förhållandevis stora riktade tillskott till kommunerna. Summeras de nya/höjda/sänkta riktade statsbidragen blir det en ökning på 6,5 miljarder kronor. Det medför en ökning av kostnadsvolymen. Ökningen förväntas bli klart störst inom äldreomsorgen. Stora riktade statsbidrag och en stor demografisk volymökning sker samtidigt, vilket ställer stora krav på kommunerna de närmaste åren. Även i gymnasieskolan blir det en stor ökning som fortsätter åren efter 2023. Inom grundskolan viker dock behovsökningen av efter 2023. Den demografiska behovsökningen är fortsatt stor, även om nivåerna är lägre än den flyktingrelaterade toppen 2016-2018. En stor ökning av riktade statsbidrag och en anpassning av prognosen till ett "speciellt" 2020, gör att kostnadernas volymökning blir stor efter två års nedgång.

1.3 Styrande för kommunerna

1.3.1 God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans

God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans regleras i kommunallagen och innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunen måste också ha reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningen till kommande generationer. Kommunen har fastställt mål och riktlinjer kring god ekonomisk hushållning.

1.3.2 Information om vissa statsbidrag 2021

Riksdagen beslutade i budgetpropositionen om vissa "riktade" statsbidrag till kommunerna från 2021. Dessa statsbidrag är inte inräknade i förslaget till ramar för mål- och resursplan 2022-2023 utan är tillskott utöver resultatbudgeten.

Staten avsätter 4 miljarder kronor i riktat, permanent statsbidrag, till äldreomsorgen. Vänersborgs kommuns andel anges till 17,5 mnkr. Det finns ännu inga uppgifter om hur de ska rekvireras.

Omsorgslyftet utvidgas med 1 700 mkr 2021 och omfattar nu 3 394 mnkr. Det minskas sedan till 510 mnkr år 2022 och 210 mnkr år 2023. Statsbidraget är inte nytt men utökas år 2021. Vänersborgs kommuns andel anges till 14,8 mnkr år 2021 och det rekvireras direkt av socialförvaltningen.

Till skolan avsätts 1 miljard kronor, den s.k. skolmiljarden. Satsningen avser endast 2021 och Vänersborgs kommuns andel anges till knappt 4 mnkr.

2. BEFOLKNING

Under hösten 2020 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram en befolkningsprognos. Den grundar sig bland annat på en ökning av bostadsbyggandet i kommunen, vilket förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett växande invånarantal. Prognosen sträcker sig över tio år. Flera tabeller för olika behov är framtagna.

Nedan redovisas befolkningsförändringar i olika åldersintervall av en växande befolkning i kommunen:

Ålder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	förändring
0-5	2 734	2 748	2 780	2 844	2 902	2 931	2 982	3 012	3 050	3 090	3 112	14%
6-12	3 423	3 440	3 465	3 471	3 503	3 545	3 592	3 639	3 661	3 693	3 728	9%
13-15	1 429	1 486	1 526	1 568	1 608	1 637	1 604	1 582	1 588	1 625	1 624	14%
16-18	1 386	1 395	1 436	1 472	1 540	1 574	1 605	1 634	1 655	1 624	1 599	15%
19-29	4 972	4 872	4 878	4 944	5 082	5 124	5 139	5 182	5 211	5 236	5 212	5%
30-39	4 562	4 670	4 808	4 998	5 164	5 270	5 334	5 353	5 386	5 387	5 351	17%
40-49	4 567	4 531	4 508	4 472	4 516	4 566	4 614	4 710	4 758	4 874	4 996	9%
50-59	5 232	5 211	5 260	5 296	5 251	5 198	5 111	4 995	4 919	4 866	4 815	-8%
60-69	4 609	4 628	4 611	4 643	4 724	4 795	4 892	5 007	5 039	5 088	5 094	11%
70-79	4 244	4 263	4 292	4 283	4 280	4 254	4 195	4 165	4 197	4 171	4 197	-1%
80-89	2 005	2 086	2 114	2 190	2 285	2 379	2 495	2 570	2 646	2 732	2 752	37%
90-w	428	409	412	416	423	429	435	443	458	459	482	13%
Summa	39 591	39 740	40 090	40 596	41 279	41 702	41 997	42 292	42 569	42 846	42 960	9%

Prognosresultatet kan sammanfattas enligt följande:

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen 3 369 personer från 2019 till 2029 eller knappt 1 % per år. Det motsvarar de senaste årens ökningstakt. De flesta åldersgrupperna ökar.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna 0 - 15 år ökar med i genomsnitt 88 personer per år. Detta är kopplat till att prognosen är baserad på ett ökat bostadsbyggande av småhusområden under perioden.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 801 personer fram till år 2029.

3. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR 2022

3.1 Inriktningsmål och riktlinjer för ekonomin och god ekonomisk hushållning

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål och riktlinjer för verksamheten för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin. God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås samt att riktlinjerna följs.

Förslag om finansiella mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning läggs till kommunfullmäktige i samband med förslag om mål- och resursplan 2022-2024 i juni 2021. Kommunfullmäktiges riktlinjer i mål- och resursplan 2021-2023 framgår i bilaga 3.

3.2 Vänersborgs kommuns inriktningsmål för perioden 2021-2023

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Våra invånare ges lika möjligheter att forma sin framtid, där lokala skillnader utifrån livssituation, boendep plats och ekonomi utjämnas. Den sociala inkluderingen medför att invånarna kan påverka och delta i samhället oavsett bakgrund, där olika insatser riktas beroende på skillnader i olika boendedelar. Kommunens verksamheter arbetar, i samverkan med fler organisationer, för att minska effekterna av socioekonomiska faktorer, där ett rättighetsbaserat perspektiv ger möjlighet till utbildning, bostad och arbete.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Barn och unga ges goda framtidsmöjligheter där skolan erbjuder individuellt stöd och förebyggande insatser. Kommunens olika verksamheter arbetar för att främja faktorer som påverkar skolresultat såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år. Fullföljda studier ökar möjligheterna att välja en sysselsättning som upplevs stimulerande och att nå egenförsörjning.

Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Företag i Vänersborgs kommun får ett gott bemötande där entreprenöriellt företagande välkomnas. Det är enkelt att få kontakt med kommunen, och den digitala servicen leder till effektivare flöden inom och mellan olika förvaltningar. Näringslivet möts av en lyhörd förvaltning och effektiva beslutsvägar. Företag i kommunen ges möjligheter att expandera, där kommunen kan bistå med tillgänglig mark och lokaler när nya och befintliga företag vill verka och etablera sig i kommunen.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Den ekologiskt hållbara kommunen bidrar till att vårda våra resurser för nuvarande och framtida invånare. Kommunens Miljöprogram 2030 värnar om hela den geografiska kommunen, och ökad kunskap hos invånarna underlättar för klimatvänliga val. Nya klimatsmarta lösningar och teknisk innovation leder till minskad miljöpåverkan såsom fossiloberoende, hållbar konsumtion, upphandling och inköp. Miljöperspektivet beaktas vid kommunens beslutsfattande och olika former av samverkan.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Brukare och invånare möts av en hög tillgänglighet, där kommunens verksamheter håller en god kvalitet och effektivt använder invånarnas skattemedel. Våra brukare är nöjda med den välfärd vi levererar. Kvalificerad personal leder till en god kvalitet i våra verksamheter, där innovation och teknik bidrar till att effektiviteten är hög.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Friska medarbetare bidrar till en mer hållbar arbetsmiljö och ekonomi. I Vänersborgs kommun upplever medarbetarna delaktighet och förståelse för sitt uppdrag och sin roll. Med en engagerad personal trivs många med sin arbetsplats och kommunen anses vara en attraktiv arbetsgivare. Tillsammans med ett tryggt och stabilt ledarskap så bidrar förutsättningarna till en lägre sjukfrånvaro.

3.3 Anvisningar till förväntade resultat

I samband med budgetberedningens överläggningar med nämndernas presidier, ägnades en av de två dagarna åt uppdragsdialog. Under uppdragsdialogen stämde nämndernas förväntade resultat av utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Diskussioner på

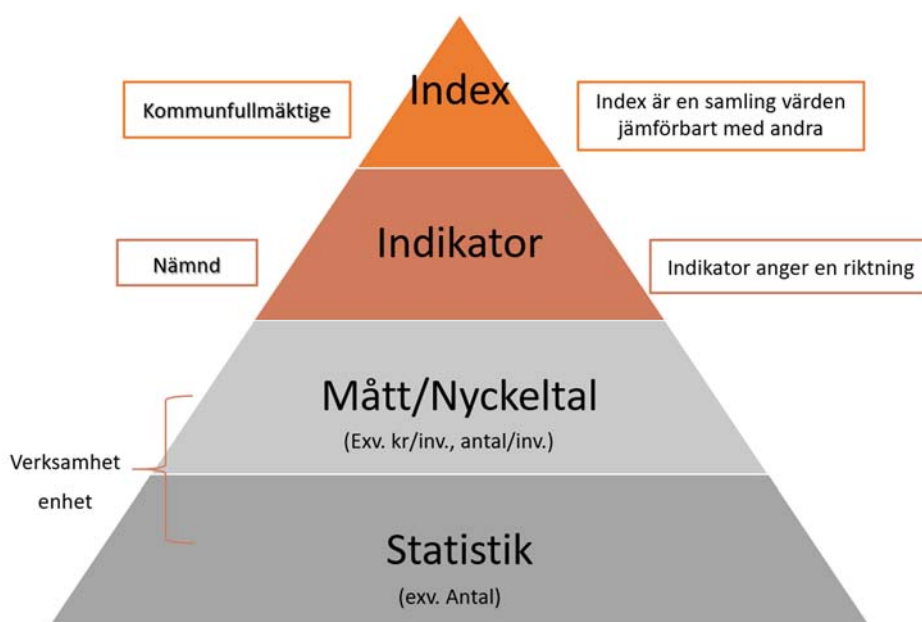
uppdragsdialogen ledde till att kommunens styrmodell förtydligades, för en mer ändamålsenlig styrning och uppföljning.

Nämnderna har i uppdrag att eftersträva enhetliga formuleringar i arbetet med framtagande av förväntade resultat för 2022. Nämndernas förväntade resultat bör utgå ifrån vedertagna indikatorer eller index, som möjliggör jämförbarhet över tid och med andra kommuner.

De förväntade resultaten ska formuleras som

SMARTA (specifika, mätbara, attraktiva, realistiska, tidsatta och accepterade) och utgå från den specifika indikator eller index som ska mäta måluppfyllelse. Lokala mått som saknar jämförbarhet ska undvikas på politisk nivå.

Nämnderna ska, utifrån anvisad budgetram, ta fram förväntade resultat till de inriktningsmål som kommunfullmäktige ålagt dem. Utöver ovan angivna anvisningarna om de förväntade resultatens formuleringar, ska nämnderna utgå ifrån inriktningsmålets beskrivningar, se nedan.

3.4 Krav på god ekonomisk hushållning - ekonomisk balans

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna ska ha god ekonomisk hushållning och redovisa ekonomisk balans. Föreskrifterna i kommunallagen om balanskrav innebär i korthet att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Kommunen kan fastställa en budget som inte är i balans, om det föreligger synnerliga skäl. Om årets resultat i årsredovisningen är mindre än noll kronor, ska det negativa resultatet regleras och det egna kapitalet återställas senast tre år efter att det negativa resultatet uppkommit. Vid underskott ska en åtgärdsplan upprättas som anger hur det egna kapitalet ska återställas. Fullmäktige har möjlighet att besluta att inte reglera ett negativt resultat, om det uppkommit till följd av orealiserade förluster i värdepapper.

Riksdagen har kompletterat befintlig lagstiftning om god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen utifrån reglerna om balanskravet kan öppna upp för möjligheten att utjämna intäkter över tid genom

en resultatutjämningsreserv. Vänersborgs kommun riktlinjer för den kommunala resultatutjämningsreserven innebär att avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 mnkr och den kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur. Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

3.5 Bokslut 2020 och budget 2021

I 2020 års preliminära bokslut redovisas en förbättring av eget kapital med 161 mnkr, vilket är 129 mnkr bättre än budget. Nämndernas resultat är sammanlagt 27 mnkr bättre än budget, skatteintäkter och generella statsbidrag visar överskott om 67 mnkr, finansförvaltningen 23 mnkr och finansnettot 12 mnkr.

I 2021 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +43 mnkr. För att uppnå 2-% målet ska resultatet vara minst 53 mnkr. Soliditeten (inklusive kommunens hela pensionsåtagande) är 2021 budgeterad till 23 %, vilket är högre än 2020. Det innebär att målet om förbättrad soliditet uppnås 2021.

Nämndernas budgetramar justerades i budget 2021. Medel för att finansiera effekter av 2021 års löneavtal budgeterades centralt. Ettårsanslagen från budget 2020 togs bort. Nämnderna har justerats för sänkt internränta och höjda hyror (som en konsekvens av införandet av komponentredovisning). I övrigt justerades nämndernas budgetramar 2021 sammantaget med +29 mnkr enligt följande: Barn- och utbildningsnämnden +5,2 mnkr, kommunstyrelsen +13,8 mnkr, kultur- och fritidsnämnden +3,0 mnkr, miljö- och hälsoskyddsnämnden +1,5 mnkr, samhällsbyggnadsnämnden +1,3 mnkr och socialnämnden +4 mnkr.

3.6 Hantering av kommunens pensionsåtagande

Kommunerna redovisar pensionskostnaderna enligt den s.k. blandmodellen, vilket i korthet innebär att:

- Pensionsskulden, intjänad t.o.m. 1997-12-31, redovisas som en ansvarsförbindelse.
- Fr.o.m. 1998 redovisas intjänad pension inklusive löneskatt som en avsättning i balansräkningen respektive, kostnad i resultaträkningen och räntepåräknas.
- Sedan 2006-01-01 gäller pensionsavtalen KAP-KL/AKAP-KL. Jämfört med det tidigare pensionsavtalet ökar den avgiftsbestämda delen och den förmånsbestämda delen minskar. Avtalets förmånsbestämda del är nu kopplad till inkomstbasbeloppet. Det innebär att den är förankrad till löneutvecklingen i ekonomin och har samma "golv" som "taket" i det allmänna pensionssystemet.

3.7 Ekonomiska förutsättningar inför budget 2022-2024

Inför arbetet med budget för 2022 har gällande mål- och resursplan stämts av mot SKL:s prognoser över förväntad utveckling av skatteunderlaget. Bedömningen av inkomstutvecklingen har sedan kompletterats med uppdaterade bedömningar över såväl inflation som lönekostnadsutveckling. Av tabellen nedan framgår övergripande förutsättningar för den ekonomiska utvecklingen som budgetanvisningarna för planperioden 2022-2024 nu baserar sig på.

Tabell: Ekonomiska förutsättningar inför 2022

Underlag	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteberäkning	1,7 %	2,5 %	4,0 %	4,1 %	3,1 %
Inflationskompens.	1,0 %	1,9 %	1,5 %	1,9 %	2,3 %
Internränta	1,5 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Skatteintäkternas/generella statsbidrags uppräknning mellan åren baserar sig på en prognos från SKR 2020-12-15. Prognosen är minskad med 250 kr/invånare per år.

Inflationen prognostiseras till 1,5 %. I ramarna för 2022 har kostnadsbudgeten liksom intäktsbudgeten för respektive nämnd räknats upp med 1,5 %.

Löneutvecklingen under 2022 prognostiseras till 39 mnkr. Under 2021 beräknas löneutvecklingen till 51 mnkr. Nämndernas budgetramar inför 2022 är baserade på 2020 års lönenivå. Dessa får senare kompletteras med tillkommande kostnader för löneavtal under 2021-2022 inom ramen för centralt avsatta budgetmedel i mål- och resursplan.

Internräntan är oförändrad 1,0 % i ramsättningen.

Personalomkostnadspålägget är oförändrat 40,15%.

3.8 Nämndernas nettobudgetramar inför 2022

I början av februari hade budgetberedningen två dagars överläggningar med nämndernas presidier. Den första dagen var även fackliga företrädare inbjudna. De större nämnderna, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden, presenterade sina omvärldsanalyser, följde upp verksamhet, mål och ekonomi för 2020 och 2021 samt delgav sina budgetförutsättningar för 2022. Kommunstyrelseförvaltningen redogjorde för en övergripande omvärldsanalys, befolkningsprognos och bostadsbyggande samt kommunens bokslut och budgetförutsättningar. Dag två skedde en uppdragsdialog kring kommunens inriktningsmål och förväntade resultat. Syftet med dagarna var att ge en helhetsbild och ett gemensamt underlag inför arbetet med mål- och resursplan 2022-2024.

Som en konsekvens av införandet av komponentredovisning i budget 2019 ökar samhällsbyggnadsnämndens kapitalkostnader för fastighetsunderhåll. De förhyrande nämnderna kompenseras därför med sammanlagt 800 tkr för höjda hyror. Även kostnaden för underhåll av gator ökar och samhällsbyggnadsnämnden kompenseras för höjningen med 200 tkr. Motsvarande justering gjordes från och med budget 2019 då komponentredovisning infördes, och kommer att göras även i kommande års budgetar.

Mot bakgrund av KSAU:s budgetberedning justeras nämndernas budgetramar enligt följande:

Barn- och utbildningsnämndens budgetram 2022 fastställs till 850 541 tkr. Jämfört med budget 2021 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 3 828 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 544 tkr. Nämnden tillförs 6 900 tkr till följd av ökad hyreskostnad för Öxnered skola.

Byggnadsnämndens budgetram 2022 fastställs till 17 502 tkr. Inflationsuppräknningen minskar ramen med 91 tkr.

Kommunfullmäktiges budgetram 2022 fastställs till 2 434 tkr. Inflationsuppräknningen minskar ramen med 11 tkr.

Kommunstyrelsens budgetram 2022 fastställs till 418 493 tkr. Jämfört med budget 2021 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 5 121 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 72 tkr. Till IT-säkerhet/IT-informationssäkerhet utökas ramen med 5 500 tkr.

Förfogandeanslaget minskas med 3 400 tkr vilket tillförs det budgeterade resultatet för att uppfylla det finansiella 2%-målet. Från förfogandeanslaget omfördelas 1 000 tkr till valnämnden tillfälligt under 2022 då det är ett valår. 0,8 mnkr avsätts av förfogandeanslaget till ökade hyreskostnader för det nya boendet som planeras på Elgärde.

I enlighet med tidigare beslut, öronmärks 3 000 tkr av kommunstyrelsens förfogandeanslag, till socialt förebyggande och trygghetsskapande insatser, kopplade till kommunens inriktningsmål, målen om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier. Även 3 000 tkr med koppling till inriktningsmålet om att barn och unga uppnår bättre skolresultat kvarstår. I övrigt avsätts av förfogandeanslaget 251 tkr till remöbleraverksamhet (avser hyra år 2022), 150 tkr i verksamhetsbidrag till funktionsrätt, 125 tkr till drift av isbana i centrala Vänersborg och 50 tkr till Leva-projektet.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2022 fastställs till 114 315 tkr. Jämfört med budget 2020 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 856 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 160 tkr. Ramen tillförs 1 200 tkr för ökad hyra för biblioteket.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2022 fastställs till 9 075 tkr. Jämfört med budget 2020 har följande justeringar gjorts: Inflationsuppräknningen minskar ramen med 29 tkr. Nämndens tillfälliga anslag under 2021, om 500 tkr för att komma ikapp med fakturerad, men ännu ej utförd tillsyn och kontroll, tas bort.

Revisionens budgetram 2022 fastställs till 1 303 tkr. Inflationskompensationen ökar ramen med 12 tkr. Kommunfullmäktiges presidium har att bereda och inkomma med eventuella förslag till budgetberedningen avseende revisionens budgetram, senast den 19 april 2021.

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2022 fastställs till 78 814 tkr. Jämfört med budget 2022 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 187 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 24 tkr. Gatuenheten tillförs 200 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen.

Socialnämndens budgetram 2022 fastställs till 1 025 883 tkr. Inflationskompensationen ökar ramen med 3 020 tkr. Det riktade statsbidraget till äldreomsorgen, som för Vänersborgs kommuns andel anges till 17,5 mnkr, kommer att förstärka socialnämndens budget när det är klarlagt hur bidraget ska rekvireras/utbetalas. I anslutning till budgetberedningens överläggning med socialnämndens presidium i april, uppmanas socialnämnden att presentera en åtgärdsplan, för hur driftkostnaden av det planerade boendet på Elgärde ska finansieras inom nämndens anvisade ram.

Valnämndens budgetram 2022 fastställs till 1 666 tkr. Eftersom det är valår 2022 tillförs valnämnden tillfälligt 1 000 tkr i budget 2022. Inflationskompensationen ökar ramen med 9 tkr.

Överförmyndarnämndens budgetram 2022 fastställs till 5 406 tkr. Inflationskompensationen ökar ramen med 8 tkr.

Av Bilaga 1 framgår hur nämndernas nettobudgetramar förändras.

Sammanfattning av nämndernas budgetramar 2022:*(inklusive justeringar enligt ovan)*

Nettoanslag, tkr	Budget	Andel	MRP *	Andel
	2022	%	2021	%
Barn- och utbildningsnämnden	850 541	34%	839 270	34%
Byggnadsnämnden	17 502	1%	17 593	1%
Kommunfullmäktige	2 434	0%	2 423	0%
Kommunstyrelsen	418 493	16%	412 200	16%
Kultur- och fritidsnämnden	114 315	5%	112 099	5%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	9 075	0%	9 604	0%
Revisionen	1 303	0%	1 291	0%
Samhällsbyggnadsnämnden	78 814	3%	78 403	3%
Socialnämnden	1 025 883	41%	1 022 863	41%
Valnämnden	1 666	0%	657	0%
Överförmyndarnämnden	5 406	0%	5 398	0%
Totalt, nämnderna	2 525 432	100%	2 501 801	100%

* MRP 2021 inkluderar kompensation för lönerrevision 2020

I tabellen ovan jämförs budget 2022 per nämnd med den budget som fastställdes i mål- och resursplan 2021-2023 per nämnd.

Samtliga nämnder ansvarar för driftkostnader/kapitalkostnader som följer av nämndens investeringar. Några opåverkbara kostnader finns inte. I de fall kommunstyrelsen av näringspolitiska skäl beslutar om investeringar som får konsekvenser för driftkostnaderna för samhällsbyggnadsnämnden, har kommunstyrelsen ett medansvar för att budgettäckning sker.

Anslagsbindningsnivåerna enligt mål- och resursplan 2021 gäller även för 2022. Dock vill kommunstyrelsen även i fortsättningen ha möjlighet att följa vad grundskola och förskola kostar. Det samma gäller kultur- och fritidsnämnden där kommunstyrelsen vill följa nämnd, kultur och bibliotek, arena och fritid samt musik och ungdom. Det innebär att dessa verksamheter ska särredovisas i mål- och resursplan, årsredovisning samt delårsrapporter. Nämnderna har dock möjlighet att göra omfördelningar mellan verksamheterna, då det är en anslagsbindningsnivå.

Kostnader för *löneavtal 2021 och 2022* budgeteras centralt.

3.9 Investeringsbudget 2022-2024

Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2022) och en plan för de två kommande åren (2023-2024).

3.9.1 Investeringsramar

Nämndernas investeringsramar motsvaras av mål- och resursplan 2021-2023. För fastighetsinvesteringar föreslår kommunstyrelsen att det är lokalförsörjningsunderlaget 2022-2031 (beslutat av kommunstyrelsen 2021-01-27 § 25) som är underlag för nämndernas förslag till fastighetsinvesteringar.

För planens första år, budget 2022, (i mål- och resursplan 2022-2024) är det endast i undantagsfall som nya objekt kan föreslås då kommunens investeringsbudget är omfattande och utrymmet för att finansiera nya investeringar (driftkostnaden) är den hyrande nämndens ansvar. Alternativet är att nämnden stryker eller flyttar fram planerade investeringar i tiden, till förmån för nya förslag.

Det finansiella investeringsmålet säger att årets investeringar (exkl. VA/renhållning) maximalt ska motsvara 10 % av skatter och generella statsbidrag. I ramen för budget 2022 motsvarar det 270 mnkr, varav fastighetsinvesteringarnas andel kan beräknas till 180 mnkr. Det har samhällsbyggnadsnämnden att förhålla sig till i sitt förslag om fastighetsinvesteringar.

3.9.2 Fastighetsinvesteringar

Nämnderna ska lämna förslag om fastighetsinvesteringar till samhällsbyggnadsnämnden som sen har i uppdrag att föreslå fastighetsinvesteringar till budgetberedningen. Det innebär att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att ramen för fastighetsinvesteringar hålls och att det samlade förslaget inte överskrider kommunens finansiella mål om fastighetsinvesteringar. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar också för att förslagen är realistiskt kalkylerade i pengar och tid så långt det är möjligt.

Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska anges per objekt/projekt och *preciseras ytterligare i tiden*. Vilken månad under året beräknas investeringen påbörjas och vilken månad beräknas den avslutas. Totalkostnaden för respektive projekt ska också framgå. Det gäller för investeringsobjekt över 1,0 mnkr. Det gäller inte inventarier. En mall har tagits fram där ytterligare information ska framgå till budgetberedningen om fastighetsinvesteringarna. Detta gäller även för exploateringsbudgeten.

För fastighetsinvesteringar finns en av kommunstyrelsen fastslagen beslutsprocess, lokalanskaffningsprocessen, som ska följas vid nybyggnadsprojekt samt om- och tillbyggnadsprojekt som överstiger 25 prisbasbelopp (Riktlinjer för lokalförsörjning KS 2020-03-25 § 56). Vid precisering av när investeringen ska påbörjas måste hänsyn tas till att flera steg i lokalanskaffningsprocessen ska hinna genomföras innan projekteringen får påbörjas. Att investeringsmedel beviljas är en förutsättning för att kommunstyrelsen ska kunna fatta beslut om projektering och byggnation i egen regi.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har haft överläggningar med de hyrande förvaltningarna om kommande lokalbehov. Det är av största vikt att de hyrande nämnderna och samhällsbyggnadsnämnden för en dialog om nämndernas lokalbehov och önskemål kring fastighetsinvesteringar. Detta för att säkerställa att förslaget överensstämmer med nämndernas behov samt för att kunna förse kommunfullmäktige med tillräckliga beslutsunderlag.

3.9.3 Konsekvenser för driftbudgeten

Nämnderna ska beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.

3.9.4 Tilläggsanslag i investeringsbudget 2021

Samhällsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att begära tilläggsanslag i investeringsbudget 2021. I nämndens budget 2020 finns ett antal pågående projekt som inte hann slutföras under 2020. Nämnden begär att få tillskott i budget 2021 till de projekten som kommer att fortsätta under 2021. Det avser 10 mnkr till gatuenheten, 97 mnkr till VA, 51 mnkr till fastighetsenheten och 20 mnkr till exploateringsverksamheten, sammanlagt 179 mnkr. Kommunstyrelsen kommer att behandla förslagen från samhällsbyggnadsnämnden preliminärt den 24 mars 2021 och kommunfullmäktige fattar beslut preliminärt den 14 april 2021.

Mål- och resursplan 2021 innehåller investerings- och exploateringsbudget om 595 700 tkr. Sammantaget med förslaget om tilläggsbudget skulle investeringsbudget 2021 uppgå till 774 727 tkr. Då det är en orimligt hög budget kan det bli nödvändigt att flytta fram projekt i budget 2021 till kommande år. Besluten kan komma att påverka budgetprocessen kring investeringarna.

3.10 Direktiv

3.10.1 Budgetförslag inom ram

Nämnderna ska fatta beslut om och presentera sina budgetförslag inom ram med beskrivning om åtgärder och konsekvenser för att nå dessa. Kommunstyrelsens arbetsutskott kommer att följa upp nämndernas ramanpassningsarbete i tät dialog med nämndernas presidier.

3.10.2 Bruttobudgetering

Nämnderna ska budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag ska budgeteras på både intäktssidan och kostnadssidan.

3.10.3 Investeringar

Kommunstyrelsens budgetberedning konstaterar att det ekonomiska utrymmet för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av nämndernas nyinvesteringar är respektive nämnds ansvar. Nämnderna uppmanas därför att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer. Samt visa stor återhållsamhet vad gäller att föra fram nya investeringsprojekt.

3.10.4 Specialdestinerade statsbidrag

Respektive nämnd har i uppgift att bevaka vilka eventuella specialdestinerade statsbidrag som finns att söka. Dessa ska budgeteras som intäkt och som kostnad.

3.10.5 Internprissättning

Prisjustering för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetföresättningar. Helt intäktfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerrevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

3.11 Resultatkalkyl 2022-2024

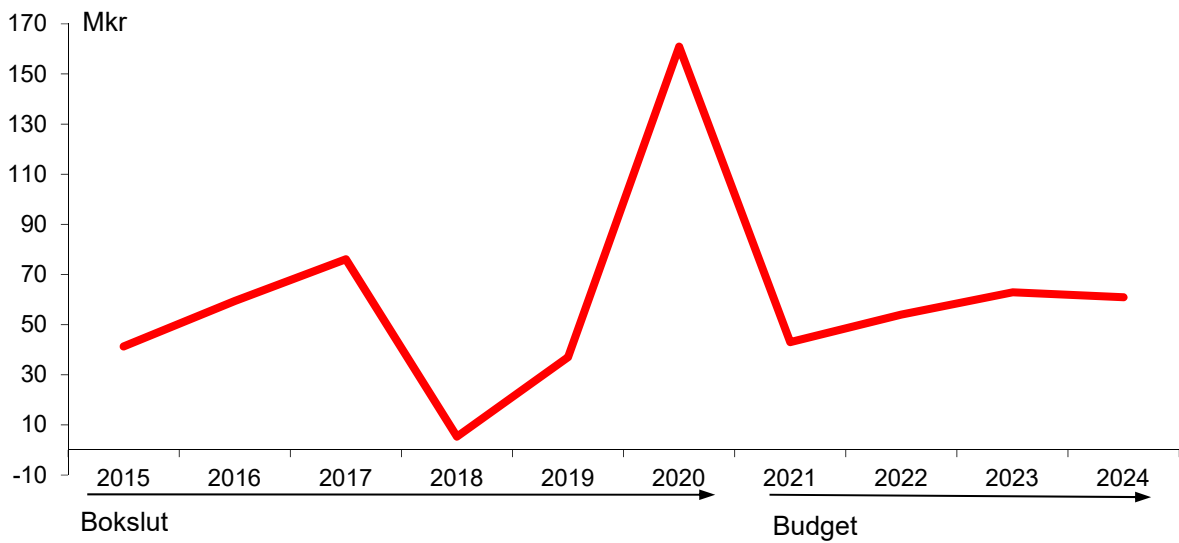
Av tabellen framgår en resultaträkning för 2020 års preliminära bokslut, 2021 års beslutade resultatbudget samt en resultatkalkyl för 2022-2024.

Tabell: Resultaträkningsplan 2020-2024

Resultatbudget, mnkr	Prel. Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens nettodriftskostnader	-2 338	-2 486	-2 528	-2 580	-2 643
Avskrivningar	-104	-98	-111	-114	-116
Verksamhetens nettokostnader	-2 442	-2 584	-2 639	-2 693	-2 760
Skatteintäkter	1 819	1 843	1 934	2 013	2 076
Generella statsbidrag och utjämning	786	791	766	755	761
Verksamhetens resultat	163	50	61	74	77
Finansiella intäkter	6	4	6	6	6
Finansiella kostnader	-8	-11	-13	-17	-22
Årets resultat	161	43	54	63	61

Från och med budget 2019 ingår 23 mnkr i resultaten som avser komponentredovisningen.

Diagram: Resultatutveckling per år, 2015-2024 (förändring av eget kapital)

Resultatutvecklingen har under perioden 2015-2020 varit positiv med en väldigt hög topp på +161 mnkr 2020. Åren 2015 och 2016 var resultaten +41 mnkr respektive +59 mnkr. 2017 ökade resultatet till +76 mnkr för att 2018 sjunka rejält till endast +5 mnkr. 2019 återhämtade sig resultatet till +37 mnkr.

I bokslut 2020 visade kommunen ett rekordresultat om +161 mnkr. Nämnderna visade ett sammanlagt överskott om 27 mnkr där kommunstyrelsen stod för 26 mnkr, socialnämnden 4 mnkr, byggnadsnämnden 2 mnkr och barn- och utbildningsnämnden för 1 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden hade ett underskott om 6 mnkr och kultur- och fritidsnämnden 2 mnkr. I budget 2021 är resultatet budgeterat till +43 mnkr.

2022 är resultatet budgeterat till +54 mnkr för att 2023 öka till +63 mnkr och till +61 mnkr år 2024. Resultatet stiger då inga nya pengar fördelas till nämnderna i de kommande årens budgetar och skatteintäkterna prognostiseras överstiga löne- och prisutveckling enligt SKR.

4. ÖVRIGA ANVISNINGAR

4.1 Driftbudget

Liksom föregående år svarar respektive nämnd själv för att ta fram den information som behövs för ett fungerande budgetarbete. Som stöd för arbetet finns budgetrutiner i ekonomisystemet Raindance.

Den detaljbudget som bildar underlag för nämndens budgetförslag inför 2022 registreras *direkt i ekonomisystemet på verifikationstyp BUDGKF*. Lägsta nivå för inrapportering är **ansvar, konto, verksamhet och motpart**. Där det krävs uppföljning på enhetsnivå ska även objektskoden **enhet** användas. All budgetinrapportering sker i kronor. Ekonomikontoret kan komma att utfärda ytterligare anvisningar om detta. Interna poster ska stämmas av både inom respektive nämnd och mellan nämnder så att kostnader och intäkter visar netto noll.

Av inrapporterad budget på kontonivå (med motpart) ska följande framgå:

Intäkter: statsbidrag, taxor och övriga intäkter.

Kostnader: lönekostnad, personalomkostnad, avskrivning, internränta, material, hyreskostnad och övriga omkostnader

2021-10-31 ska detaljbudgeten vara inrapporterad i ekonomisystemet Raindance utifrån kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan 2022-2024.

4.1.1 Budgetförslag inom ram

Nämnderna ska presentera sina budgetförslag inom ram. Personalkostnader ingår i ramarna med 2020 års budgetnivå. Tilläggsanslag för ökade lönekostnader enligt avtal för 2021 och 2022 budgeteras tills vidare centralt och kommer att fördelas ut till respektive nämnd utifrån förhandlingsutrymme. Eventuell ökning utöver centralt avsatta medel får finansieras inom nämndernas budgetramar med eventuell lägre bemanning som följd. Personalomkostnader budgeteras med 40,15 % av lönekostnaden, vilket baseras på SKR:s cirkulär avseende kommunalt anställda.

4.1.2 Intern ränta

Internräntan är oförändrad 1,0 % i ramsättningen.

4.1.3 Budgetramar

Budgetramar per nämnd baserar sig på 2021 års beslutade budget kompletterat med effekter av 2020 års löneavtal samt beslutade övriga justeringar t.o.m. januari 2021. Budgetramar framgår av bilaga 1.

4.2 Inlämning av mål- och resursplan

Senast den 19 april ska respektive nämnd lämna in sin mål- och resursplan. Materialet lämnas via nätet i de mallar som ekonomistaben anvisar. Justerade MBL-protokoll och nämndsprotokoll lämnas till ekonomistaben.

Mål- och resursplanen ska vara skriven i Word med typsnitt Arial 10p utan understrykningar. Se vidare *Skrivregler för ekonomisk redovisning* som finns på intranätet, ekonomi/anvisningar.

Utformningen av mål- och resursplan 2022-2024 ska utformas enligt följande rubriker:

1. Verksamhetsbeskrivning

En väldigt kort (2-3 rader) och inledande beskrivning om nämndens verksamheter. Här anges även de volymmått som kan belysa verksamhetens utveckling mellan åren. Tänk på att utförliga verksamhetsbeskrivningar ska göras i verksamhetsplanen som respektive nämnd har i uppdrag att göra inför varje år.

2. Förväntade resultat

Nämnderna ska presentera sina förväntade resultat, utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål.

3. Ekonomiska resurser

I planen anges en *resultaträkning* med budget 2022, budget 2021 och bokslut 2020. Dessutom anges en *anslagsbindningsrapport* med budget 2022, intäkter, kostnader och netto per anslagsbindningsnivå. De ekonomiska resurserna bruttoredovisas i resurstablåer med följande layout:

RESULTATRÄKNING Mnr

Mnr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag			
Övriga intäkter			
Summa intäkter			
Personalkostnader			
Omkostnader			
Ränta			
Avskrivning			
Summa kostnader			
Nettokostnader			

BUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ MNKR

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ	Intäkt	Kostnad	Netto
Mnr	2022	2022	2022
Anslagsbindningsnivå 1			
Anslagsbindningsnivå 2			
Summa			

BUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ TKR

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ	Netto
Tkr	2022
Anslagsbindningsnivå 1	
Anslagsbindningsnivå 2	
Summa	

För balansräkningsenheter redovisas de ekonomiska resurserna i en resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetsförändringar/ramanpassning – särskild skrivelse

Nämnderna ska utförligt beskriva åtgärder till ramanpassning och konsekvenser av dessa åtgärder. Det görs i en särskild skrivelse. Även övriga förändringar i verksamhetens omfattning och inriktning som bedöms vara av betydelse ska anges. Denna text ingår **inte** i dokumentet mål- och resursplan, den skrivs i en bilaga som kommer att bifogas till budgetberedningen.

Nya/förändrade taxor – särskilda beslut

Nämnderna föreslår eventuellt nya eller förändrade taxor i anslutning till budgetarbetet. Obs! Det ska ske i särskilt ärende som går upp parallellt med förslaget till mål- och resursplan. Kommunfullmäktige hanterar taxeförslagen/ärendena parallellt med beslutet om mål- och resursplan.

4.3 Investerings- och exploateringsplan

Varje nämnd ska i mål- och resursplan *Del III*, per huvudverksamhet, ange planerad investeringsnivå för åren 2022-2024. Redovisningen ska ske brutto och anges i 2021 års prisnivå. Respektive projekt kommenteras kortfattat. Ökade kapitalkostnader för nyinvesteringar får bäras inom respektive nämnds ramar.

För att förenkla och tydliggöra arbetet med investeringsbudgeten ska dessutom planerade investeringar anges per anslagsbindningsnivå i *Del II* i resurstableåer med följande layout:

INVESTERINGSBUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ MNKR

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ Mnkr	2022	2023	2024
Anslagsbindningsnivå 1			
Anslagsbindningsnivå 2			
Summa			

I *Del II* ska beskrivas vilka konsekvenser som investeringar får för driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram. Nämnder som hyr fastigheter ska beskriva hur eventuellt ökade hyreskostnader, som följer av fastighetsinvesteringar, påverkar nämndens driftbudget och hur den ökade hyran ryms inom befintlig budgetram. Samhällsbyggnadsnämnden begär budget för fastighetsinvesteringar. Där ska framgå ytterligare information såsom projekttid, totalt anslag, utgift t.o.m. 2021 och investeringsbudget för 2022-2024. Dessutom ska varje projekt kommenteras ytterligare i text, t.ex. om investeringen avser nybyggnad eller renovering, vart fastigheten är belägen, hur många användare den avser (elever, barn etc) om investeringen påverkar andra fastigheter osv. En särskild mall finns för detta ändamål.

Kommunen har en upphandlad leasingram för att finansiera vissa typer av investeringar. Denna avser inköp av personbilar och persondatorer där det av skatteskäl eller hanteringskäl är en lämplig finansieringsform. Arbetsfordon, maskiner och andra inventarier ska finansieras inom ramen för kommunens investeringsplan och ska planeras i anslutning till budgetarbetet.

Inlämning av investerings- och exploateringsplan görs tillsammans med mål- och resursplan den 19 april 2021.

4.4 MBL i samband med budgetarbetet

MBL enligt § 11 och § 19 ska genomföras på facknämnds nivå. Protokoll ska bifogas förslaget till mål- och resursplan. Om budgetförslaget återremitteras för omprioritering, ska facknämnden genomföra ny MBL-förhandling och bifoga protokoll till det ändrade budgetförslaget.

5. Tidsplan för det fortsatta budgetarbetet – Mål- och resursplan 2022-2024 (MRP)

Datum	Tid	Forum	Aktivitet
29-mar		inlämning av förslag till förväntade resultat fr nämnderna (efter deras dialog i resp nämnd)	
06-apr	em	KSAU	Genomgång av förväntade resultat fr nämnderna
19-apr		Nämnderna lämnar sina budgetförslag, förslagen ska vara beslutade i nämnderna.	Kommunfullmäktiges presidie lämnar förslag om revisionens budget.
21-apr	kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, MP, SD och V.	Budgetberedningen inleds, förberedelse inför de enskilda presidieöverläggningarna
22-apr	kl 08.30-17.00	ENSKILDA PRESIDIEÖVERLÄGGNINGAR: Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, MP, SD och V möte med:	Budget 2022
	kl 08.30-10.30	Socialnämnden	Budget 2022
	kl 10.30-12.00	Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2022
	kl 13.00-13.30	Överförmyndarnämnden	Budget 2022
	kl 13.30-17.00	Samhällsbyggnadsnämnden	Budget 2022, inkl fastighetsinvesteringar
23-apr	kl 08.30-09.30	Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2022
	kl 10.00-10.30	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Budget 2022
	kl 10.30-11.00	Byggnadsnämnden	Budget 2022
24-apr	--- 10-maj	Partierna arbetar med MRP	MRP-förslag mejlas senast 10 maj till
04-maj	kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, MP, SD och V.	Nya ekonomiska förutsättningar
11-maj	kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och	Handling klar, budget 2022
20 maj och 24 maj		MBL	Förhandling/Information budget 2022
02-jun		KS	Budget 2022
16-jun		KF	Budget 2022
Augusti-december		Nämndernas arbete med verksamhetsplaner och detaljbudgetar: Enligt kommunens regler för mål- och resultatstyrning ska verksamhetsplanerna fastställas av respektive nämnd senast i december 2021. Detaljbudgeten ska vara inregistrerad i ekonomisystemet, rainedance, senast sista oktober 2021.	

Bilagor:

1. Budgetramar per nämnd
2. Anslagsbindningsnivåer
3. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Mål- och resursplan 2021-2023

	<u>interränta</u>	<u>po</u>	<u>Inflationsuppräknig</u>
2021	1,00%	1,4015	Intäkter 2022: 1,5%
2022	1,00%	1,4015	Omkostn 2022: 1,5%

Budgetramar per nämnd

Nämnder	Intäkter	Personal	Omkostnad	Intern ränta	Avskrivning	Samtliga belopp i Tkr	
						S:a kostnad	Nettoram
<u>Barn- & utbildningsnämnden</u>							
S:a budgetram 2021	-117 123	593 849	359 472	216	2 856	956 393	839 270
Inflationskompensation	-1 611		5 392	3	43	5 438	3 828
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			544			544	544
Öxnered skola hyra			6 900			6 900	6 900
S:a budgetram 2022	-118 734	593 849	372 308	219	2 899	969 275	850 541
<u>Byggnadsnämnden</u>							
S:a budgetram 2021	-12 902	23 658	6 188	38	611	30 495	17 593
Inflationskompensation	-194		93	1	9	103	-91
S:a budgetram 2022	-13 096	23 658	6 281	39	620	30 598	17 502
<u>Kommunfullmäktige</u>							
S:a budgetram 2021	0	1 697	726			2 423	2 423
Inflationskompensation	0		11			11	11
S:a budgetram 2022	0	1 697	737	0	0	2 434	2 434
<u>Kommunstyrelsen</u>							
S:a budgetram 2021	-64 585	72 328	401 805	109	2 543	476 785	412 200
Inflationskompensation	-946		6 027	2	38	6 067	5 121
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			72			72	72
IT-säkerhet/IT-informationssäkerhet			5 500			5 500	5 500
ff-anslag minskas 3,4 mkr läggs till resultatet för måluppfyllnad			-3 400			-3 400	-3 400
fr ff-anslaget omfördelas 1 mkr tillfälligt till valnämnden			-1 000			-1 000	-1 000
S:a budgetram 2022	-65 531	72 328	409 004	111	2 581	484 024	418 493
<u>Kultur- och fritidsnämnden</u>							
S:a budgetram 2021	-21 514	55 029	76 829	80	1 675	133 613	112 099
Inflationskompensation	-323		1 152	1	25	1 179	856
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			160			160	160
Biblioteket hyra			1 200			1 200	1 200
S:a budgetram 2022	-21 837	55 029	79 341	81	1 700	136 152	114 315
<u>Miljö- och hälsoskyddsnämnden</u>							
S:a budgetram 2021	-4 560	11 507	2 644		13	14 164	9 604
Inflationskompensation	-68		40			40	-29
ettårsanslag 2021 (komma ikapp m fakturerad men ej utförd tillsyn)			-500			-500	-500
S:a budgetram 2022	-4 628	11 507	2 184	0	13	13 704	9 075
<u>Revisionen</u>							
S:a budgetram 2021	0	491	800	0	0	1 291	1 291
Inflationskompensation	0		12	0	0	12	12
S:a budgetram 2022	0	491	812	0	0	1 303	1 303
<u>Samhällsbyggnadsnämnden</u>							
S:a budgetram 2021	-466 379	182 673	246 266	18 714	97 129	544 782	78 403
Inflationskompensation	-5 244		3 694	281	1 457	5 432	187
täkning kapitalkostn 23 mkr komponentredovis har fördelas till hyrande nämnder	-800		1 000			1 000	200
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			24			24	24
S:a budgetram 2022	-472 423	182 673	250 984	18 995	98 586	551 238	78 814

Nämnder	Intäkter	Personal	Omkostnad	Intern ränta	Avskrivning	S:a kostnad	Nettoram
Socialnämnden							
S:a budgetram 2021	-275 027	844 538	448 418	216	4 718	1 297 890	1 022 863
Inflationskompensation	-3 781		6 726	3	71	6 800	3 020
S:a budgetram 2022	-278 808	844 538	455 144	219	4 789	1 304 690	1 025 883
Valnämnden							
S:a budgetram 2021	0	82	575	0	0	657	657
Inflationskompensation	0		9			9	9
Valår 2022, tillfälligt anslag, omfördelat fr ks ff-anslag			1 000			1 000	1 000
S:a budgetram 2022	0	82	1 584	0	0	1 666	1 666
Överförmyndarnämnden							
S:a budgetram 2021	0	4 890	503	5	0	5 398	5 398
Inflationskompensation	0		8	0	0	8	8
S:a budgetram 2022	0	4 890	511	5	0	5 406	5 406
Totalt nämnderna 2022	-975 057	1 790 742	1 578 889	19 669	111 188	3 500 488	2 525 432

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅER

BYGGNADSNÄMNDEN

KOMMUNFULLMÄKTIGE

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

REVISIONEN

VALNÄMNDEN

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

- Nämnd och administration
- Barnomsorg/grundskola/grundsärskola
varav barnomsorg
varav grundskola/grundsärskola

KOMMUNSTYRELSEN

- Styrelse
- Kommunledning
- Räddningstjänst/säkerhet
- Gymnasieverksamhet
- Vuxenutbildning

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

- varav nämnd, kultur och bibliotek,*
- varav arena och fritid*
- varav musik och ungdom*

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

- Nämnd och administration/
gator och vägar/park/tekniska
- Fastighetsenhet
- Kost-/serviceenheter
- Renhållningsverk
- VA-verk

SOCIALNÄMNDEN

- Nämnd och administration
- Äldreomsorg
- Individ- och familjeomsorg
- Personligt stöd och omsorg
- Arbete, sysselsättning och integration

RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Mål- och resursplan 2021-2023

Fastställda av kommunfullmäktige 2019-06-19 i sitt beslut om Mål- och resursplan 2020-2022

Genom riktlinjer anger kommunfullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun.

Verksamheternas uppdrag

- Verksamheter och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
- Varje nämnd ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån kommunfullmäktiges reglemente och kommunstyrelsens riktlinjer
- Nämnderna ska främja och följa upp att en fortlöpande kvalitetsutveckling sker inom verksamheten
- Nämnderna ska eftersträva och följa upp att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt

Verksamheternas tillgångar och skulder

- Kommunens anläggningar och fastigheter ska ha ett planerat och fullgott underhåll
- Kommunen ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd, samt ha klara regler för hur risker ska hanteras. Kommunen ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning

Verksamheternas ekonomiska ansvar

- Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet (vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras)
- Nämnderna ansvarar för att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budgetnivå
- Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är nämnder och enheter skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten, så att de ekonomiska ramarna hålls
- Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att de förslag och planer som föreläggs kommunfullmäktige främjar en god ekonomisk hushållning och är förenliga med de finansiella mål som fastlagts

Riktlinjer för resultatjämningsreserv – Beslutad av kommunfullmäktige § 73 2013-06-12

Avsättning till resultatutjämningsreserv

Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen, d.v.s. med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk, utjämning, eller två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 Mkr.

Disposition av resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur.

Arbetsgång avseende årlig hantering av resultatutjämningsreserv

Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

Ovanstående riktlinjer tillämpas fr.o.m. årsredovisning 2013.